

Spis treści

1. Budowa i funkcje elementów czynnych i biernych stawów	
– <i>Krystyna Księżopolska-Orłowska</i>	13
1.1. Budowa i czynność stawów, tkanek okołostawowych i kości	13
1.2. Budowa i zaburzenia funkcji tkanki łącznej	16
1.3. Odmienności fizjoterapii w rehabilitacji chorych reumatycznych	18
1.4. Patomechanika stawów w chorobach reumatycznych	28
1.4.1. Staw biodrowy	28
1.4.2. Staw kolanowy	30
1.4.3. Staw skokowy i stopa	32
1.4.4. Bark	34
1.4.5. Staw łokciowy i przedramię	35
1.4.6. Ręka	36
1.4.7. Kręgosłup	39
2. Badanie fizjoterapeutyczne dla potrzeb rehabilitacji	
chorych reumatycznych	43
2.1. Badanie podmiotowe – <i>Krystyna Księżopolska-Orłowska</i>	43
2.2. Badanie przedmiotowe – <i>Krystyna Księżopolska-Orłowska</i>	45
2.3. Badanie funkcjonalne poszczególnych odcinków narządu ruchu	
– <i>Beata Żuk</i>	46
3. Najczęściej występujące choroby reumatyczne	69
3.1. Podział chorób reumatycznych – <i>Piotr Głuszko</i>	69
3.2. Układowe choroby tkanki łącznej	71
3.2.1. Reumatoidalne zapalenie stawów – <i>Piotr Głuszko</i>	71
3.2.2. Toczeń rumieniowaty układowy – <i>Marzena Olesińska</i>	75
3.2.3. Idiopatyczne miopatie zapalne – <i>Marzena Olesińska</i>	76
3.2.4. Twardzina układowa – <i>Otylia Kowal-Bielecka</i>	77
3.3. Spondyloartropatie – zapalenia stawów z zajęciem kręgosłupa	
– <i>Ewa Stanisławska-Biernat</i>	83
3.3.1. Zesztywniające zapalenie stawów kręgosłupa	85
3.3.2. Łuszczycowe zapalenie stawów	88

3.4. Choroby reumatyczne związane z procesem starzenia	89
3.4.1. Osteoporoza – <i>Krystyna Książopolska-Orłowska</i>	89
3.4.2. Choroba zwyrodnieniowa stawów – <i>Piotr Głuszko</i>	92
Choroba zwyrodnieniowa stawu biodrowego	95
Choroba zwyrodnieniowa stawu kolanowego.....	95
Choroba zwyrodnieniowa stawów rąk	96
Choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa (spondyloartroza)	96
3.5. Inne choroby reumatyczne	98
3.5.1. Zapalenia tkanek miękkich – <i>Robert Rupiński</i>	98
Regionalne zespoły bólowe	99
Fibromialgia.....	100
3.5.2. Dna moczanowa – <i>Robert Rupiński</i>	101
3.6. Choroby reumatyczne wieku rozwojowego – <i>Lidia Rutkowska-Sak</i>	103
3.6.1. Niezapalne choroby reumatyczne u dzieci.....	103
Łagodny zespół nadmiernej ruchomości stawów	103
Bóle wzrostowe	103
3.6.2. Zapalne choroby reumatyczne u dzieci	103
Młodzieńcze idiopatyczne zapalenie stawów	104
Młodzieńcze zapalenie skórno-mięśniowe.....	105
Toczeń rumieniowaty układowy	106
Twardzina.....	107
4. Fizjoterapia w rehabilitacji chorych reumatycznych	110
4.1. Zasady fizjoterapii w chorobach reumatycznych	
– <i>Krystyna Książopolska-Orłowska</i>	110
4.1.1. Metody fizjoterapii	112
4.2. Fizjoterapia w uogólnionych chorobach tkanki łącznej	113
4.2.1. Reumatoidalne zapalenie stawów	113
Stawy obwodowe i kręgosłup – <i>Edyta Kępska</i>	113
Ręka reumatoidalna – <i>Teresa Sadura-Sieklucka</i>	121
4.2.2. Toczeń rumieniowaty układowy – <i>Tomasz Cichocki</i>	135
4.2.3. Zapalenie skórno-mięśniowe i wielomięśniowe	
– <i>Teresa Sadura-Sieklucka</i>	136
4.2.4. Twardzina układowa – <i>Teresa Sadura-Sieklucka</i>	139
4.3. Fizjoterapia w spondyloartropatiach – <i>Katarzyna Kowalik</i>	141
4.3.1. Zesztywniające zapalenie stawów kręgosłupa	141
4.3.2. Łuszczycowe zapalenie stawów	146
4.4. Fizjoterapia w chorobach reumatycznych związanych	
z procesem starzenia – <i>Zbigniew Wroński</i>	147
4.4.1. Osteoporoza	147

Fizjoterapia pacjentów z osteoporozą bez złamań	148
Złamania osteoporotyczne.....	154
4.4.2. Choroba zwyrodnieniowa stawów	156
4.5. Fizjoterapia w innych chorobach reumatycznych – Tomasz Cichocki	161
4.5.1. Zapalenia tkanek miękkich: uogólnione (fibromialgia) i miejscowe ..	161
4.5.2. Dna moczanowa	162
4.6. Fizjoterapia w chorobach reumatycznych wieku rozwojowego	
– <i>Beata Żuk</i>	163
5. Leczenie operacyjne w reumatologii	185
5.1. Leczenie operacyjne chorych reumatycznych – wskazania	
i przeciwwskazania – Paweł Małydk	185
5.2. Fizjoterapia po operacjach synowektomii, endoprotezoplastyce	
i artroskopii – Piotr Turski	193
5.2.1. Usprawnianie pacjentów po totalnej plastyce stawu biodrowego	194
5.2.2. Usprawnianie pacjentów po totalnej plastyce stawu kolanowego	199
5.2.3. Usprawnianie pacjentów po endoprotezoplastyce stawu	
skokowo-goleniowego	201
5.2.4. Usprawnianie pacjentów po endoprotezoplastyce stawu	
ramiennie-łopatkowego	202
5.2.5. Usprawnianie pacjentów po endoprotezoplastyce stawu łokciowego	203
5.2.6. Usprawnianie pacjentów po synowektomiach stawów	204
5.2.7. Usprawnianie pacjentów po kapsulotomii tylnej stawu	
kolanowego	208
5.2.8. Usprawnianie pacjentów po plastyce troczków rzepki	208
5.2.9. Usprawnianie pacjentów po usunięciu torbieli podkolanowej	209
5.2.10. Usprawnianie pacjentów po zabiegach korekcyjnych	
w obrębie stóp	210
6. Uzupełniające metody profilaktyki i terapii chorób reumatycznych	212
6.1. Sprzęt ortopedyczny – Krystyna Księżopolska-Orłowska,	
<i>Beata Żuk</i>	212
6.2. Sprzęt pomocniczy – Krystyna Księżopolska-Orłowska, Beata Żuk	217
6.3. Właściwe zachowania w czynnościach dnia codziennego	
– <i>Krystyna Księżopolska-Orłowska, Beata Żuk</i>	221
6.4. Rola fizjoterapeuty w rozwiązywaniu problemów związanych	
z seksualnością – Tomasz Cichocki	225
6.5. Leczenie sanatoryjne – Krystyna Księżopolska-Orłowska	226
Skorowidz	231